

ที่ระลึกวันศาสตราจารย์ สาโรช บัวศรี
พุทธศักราช 2542

จัดพิมพ์โดย
ฝ่ายศิลปวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๕ 10/662

หนังสือที่ระลึกวันศาสตราจารย์ สาโรช บัวศรี
พุทธศักราช 2542

จัดพิมพ์โดย

ฝ่ายศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จำนวนพิมพ์ 1,000 เล่ม

2542

พิมพ์ที่ สันติศิริการพิมพ์

1763/5 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 57

เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร

นายสันติพงษ์ กาลอรุณ ผู้พิมพ์โฆษณา

E-mail : santisiripress@hotmail.com

สารบัญ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	4
มหาวิทยาลัยเพื่อคุณภาพของชีวิตคนไทย	
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	6
ทำเนียบอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	14
พิพิธภัณฑ์การศึกษา หอจดหมายเหตุ	34
และหอเกียรติยศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	

สารจากอธิการบดี

โลกก้าวเข้าสู่คริสต์ศตวรรษใหม่และสหัสวรรษใหม่ ประเทศไทยในยุควิกฤตเศรษฐกิจกำลังปฏิรูประบบต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญของประชาชนและสภาพเศรษฐกิจสังคมไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในท่ามกลางกระแสความเปลี่ยนแปลงก็จำเป็นต้องทบทวนทิศทางและปรับแผนกลยุทธ์เช่นเดียวกัน การดำเนินการปรับทิศทางและแผนได้เริ่มต้นขึ้นตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ.2540 จนกระทั่งเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ.2542 สภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งเป็นสภาตามพระราชบัญญัติฉบับใหม่ (พ.ศ.2541) จึงได้ให้ความเห็นชอบแผนกลยุทธ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (พ.ศ.2540-2554)

สาระสำคัญของแผนฉบับนี้มุ่งเป้าหมายให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของชุมชนไทย และให้มีมาตรฐานการศึกษาเป็นที่ยอมรับ ทั้งในระดับชาติและระดับภูมิภาค ภายใต้ปรัชญา "การศึกษา คือ ความเจริญอกงาม" โดยมีปณิธานจะพัฒนาคนให้มีความรู้และความประพฤติดีเปรียบประดุจ "นักปราชญ์ผู้ทรงศีล"

มหาวิทยาลัยจะส่งเสริมคุณภาพชีวิตด้วยวิธีการ 4 ประการ คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริหารทางวิชาการ และการทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยมุ่งดำเนินการใน 5 ทิศทางด้วยกัน ได้แก่

1. การศึกษาและจิตวิทยา
2. ศิลปะและวัฒนธรรม
3. สุขภาพและการกีฬา

4. ชุมชนและครอบครัว

5. สิ่งแวดล้อม

ไม่ว่ามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒจะปรับแผนกลยุทธ์อย่างไร แผนทั้งหลายทั้งปวงก็ยังคงอยู่ภายใต้กรอบปรัชญาและปณิธานดั้งเดิมของมหาวิทยาลัยนับแต่ครั้งเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษาอยู่ และผู้ที่ได้วางรากฐานอุดมการณ์ให้แก่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ก็คือ ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี นักปราชญ์ผู้ทรงศีลอย่างแท้จริง นั่นเอง

วันที่ 16 กันยายน ของทุกปี ชาวมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึงน้อมรำลึกถึงบูรพาจารย์ของมหาวิทยาลัย เพื่อรำลึกเตือนอุดมการณ์ที่มั่นคงแก่บุคคลรุ่นหลัง และเพื่อแสดงความกตัญญูต่อผู้มีคุณูปการแก่มหาวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งปีนี้เป็นปีมีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ครบ 6 รอบ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ของปวงชนชาวไทยและเป็นปีที่มหาวิทยาลัยฉลองครบรอบ 50 ปี จึงเป็นศุภฤกษ์ที่มหาวิทยาลัยจัดให้มีพิธีเปิดหอเกียรติยศ เพื่อบันทึกประวัติศาสตร์บุคคลสำคัญในวงการศึกษาของไทย และจัดกิจกรรมทางวิชาการต่าง ๆ ขึ้นใน "วันศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี" 16 กันยายน พ.ศ.2542 เพื่อประโยชน์ทางวิชาการแก่คณาจารย์ ข้าราชการ นิสิต และประชาชนโดยทั่วกัน

รองศาสตราจารย์ ดร. สุนันทา พรหมบุญ

อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กันยายน 2542

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สถาบันอุดมศึกษาที่เก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทยมีประวัติความเป็นมาอันยาวนานถึงปี พ.ศ.2542 นี้เป็นเวลาครึ่งศตวรรษ เริ่มตั้งแต่เป็นโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร แล้วยกฐานะเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา และต่อมายกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ย้อนอดีตไปเมื่อกว่า 50 ปี ก่อนการก่อกำเนิดโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร นั้น กระทรวงศึกษาธิการได้เริ่มการฝึกหัดครูมาก่อนแล้ว แต่ยังมีได้เป็นปีกแผ่นมันคงถาวร เนื่องจากสถาบันไม่มีสถานที่เป็นของตนเอง จึงต้องเร่ร่อนไปอาศัยสถานที่ของหน่วยงานอื่นๆ อยู่ตลอดเวลา จนกระทั่งในปี พ.ศ.2489 หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ซึ่งดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมสามัญศึกษาในขณะนั้น ได้ดำเนินการจัดซื้อที่ดินจากเจ้าของที่

ตึก 2 ตึกโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ที่ถนนประสานมิตร

ดินหลายราย จนได้ที่ดินประมาณ 93 ไร่ 1 งาน 18 ตารางวา และดำเนินการก่อสร้างโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อขยายการฝึกหัดครู และจัดโรงเรียนฝึกหัดครูให้มีมาตรฐานสูงขึ้น โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงจึงกำเนิดขึ้นบนพื้นที่ดังกล่าว เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2492 และได้แต่งตั้งหลวงสวัสดิศาสตรพุทธิ อธิบดีกรมสามัญศึกษาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนคนแรก

และในวันที่ 9 มิถุนายน 2492 ซึ่งเป็นวันเปิดทำการโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ซึ่งดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงศึกษาธิการในขณะนั้น ได้มาร่วมในพิธีมอบตัว และกล่าวให้โอวาทแก่นักเรียนอีกด้วย

กิจการของโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงได้รับการปรับปรุงและขยายอาคารสถานที่เป็นลำดับมา ถึงเช่นนั้นก็เพียงพอที่จะรับนักศึกษาได้เต็มตามความต้องการ และยังไม่อาจจัดวิทยฐานะทางครูให้ถึงขั้นสูงสุดได้ ประกอบกับในขณะนั้น อาชีพครูมีวุฒิสองสุดเพียงแค่ ป.ม. เท่านั้น ทำให้เกิดความล้าหลังในการประกอบอาชีพครู และในวงการศึกษาของไทยก็ขาดแคลนครูเป็นอย่างมาก ผู้ที่จะเป็นครูพอได้วุฒิป.ม.แล้ว ก็มักหันเหไปศึกษาวิชากฎหมาย ครั้นได้รับปริญญาทางกฎหมายแล้ว ก็ลาออกจากการเป็นครู ยิ่งทำให้ครูขาดแคลนมากขึ้น กระทรวงศึกษาธิการเล็งเห็นปัญหานี้ จึงได้เชิญผู้รู้ทางการศึกษามาร่วมประชุมเพื่อหาทางแก้ปัญหา ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ได้เสนอให้จัดตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้น ให้มีการสอนถึงขั้นปริญญา ดังนั้นในปี พ.ศ.2496

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 71 ตอนที่ 61 เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2497 ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา มีอำนาจให้อนุปริญญา (อ.กศ.) ปริญญาตรี (กศ.บ.) ปริญญาโท (กศ.ม.) และปริญญาเอก (กศ.ด.) ในวิชาการศึกษา และวิชาการอื่นที่เกี่ยวข้องแก่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยได้ ซึ่งนับเป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกที่เปิดสอนถึงระดับปริญญาเอก ทั้งนี้มี ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี ดำรงตำแหน่งอธิการ วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นคนแรก

กิจการของวิทยาลัยดำเนินไปด้วยดี กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ขยายกิจการให้กว้างขวางออกไปอีก โดยออกประกาศโอน แผนกฝึกหัดครูมัธยม พญาไท ปทุมวัน มาเป็นสาขาหนึ่งของ วิทยาลัยวิชาการศึกษา เมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ.2498 เรียกชื่อว่า "วิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน" และยังได้ขยายกิจการของ วิทยาลัยวิชาการศึกษาออกไปสู่ส่วนภูมิภาค เพื่อช่วยเพิ่ม ปริมาณการผลิตครูให้มากขึ้น ด้วยการจัดตั้ง "วิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน" ขึ้นอีกแห่งหนึ่งที่ หมู่ที่ 7 ตำบลแสนสุข อำเภอ เมือง จังหวัดชลบุรี อีกด้วย วิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสนเริ่ม เปิดเป็นทางการเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ.2498 จัดว่าเป็น สถาบันอุดมศึกษาในส่วนภูมิภาคแห่งแรกในประเทศไทย ที่เปิด สอนถึงระดับปริญญาตรีทางการศึกษา สาขาทั้งสองแห่งนี้ได้เริ่ม เปิดทำการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2498

พ.ศ.2510 วิทยาลัยวิชาการศึกษา ได้ขยายสาขาไปสู่ภาค

เหนือคือ "วิทยาลัยวิชาการศึกษา พิษณุโลก" ตั้งอยู่ที่ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก และเริ่มเปิดเป็นทางการเมื่อ วันที่ 25 มกราคม พ.ศ.2510

พ.ศ.2511 ได้เปิดสาขาของวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นอีก 2 แห่ง คือ "วิทยาลัยวิชาการศึกษา มหาสารคาม" ที่อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เมื่อวันที่ 27 มีนาคม พ.ศ.2511 กับ "วิทยาลัยวิชาการศึกษา สงขลา" ที่อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2511

พ.ศ.2512 ได้เปิดสาขาของวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นในส่วนกลางอีกแห่งหนึ่งเมื่อวันที่ 27 มีนาคม พ.ศ.2512 เรียกว่า "วิทยาลัยวิชาการศึกษา พระนคร" วิทยาลัยนี้อยู่ในบริเวณเดียวกับวิทยาลัยครูพระนคร ในที่ดินของวัดพระศรีมหาธาตุ ถนนแจ้งวัฒนะ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

ต่อมาเมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2513 วิทยาลัยพลศึกษา ได้เข้ามาสมทบเป็นสาขาหนึ่งของวิทยาลัยวิชาการศึกษา โดยกรมพลศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ และเรียกชื่อว่า "วิทยาลัยวิชาการศึกษา พลศึกษา"

ตั้งแต่ พ.ศ.2512 เป็นต้นมา ได้มีการพิจารณาเกี่ยวกับฐานะของวิทยาลัย แต่เนื่องจากความผันผวนทางเหตุการณ์บ้านเมือง ทำให้การพิจารณาดำเนินไปอย่างล่าช้า จนกระทั่ง พ.ศ.2517 ศาสตราจารย์ ดร.สุदीใจ เหล่าสุนทร จึงดำเนินการเพื่อยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ.2517 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 91 ตอนที่ 12) และได้โอน

ไปสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยาลัยวิชาการศึกษาทั้ง 8 แห่งนี้รวมกันเป็น "มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ" และเรียกชื่อมหาวิทยาลัยโดยระบุที่ตั้งเช่นที่เคยเรียกมาแต่เดิม ยกเว้นวิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร เรียกว่า "มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน"

ในปี พ.ศ.2532 มหาวิทยาลัยมีนโยบาย ให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พลศึกษา ร่วมกับคณะพลศึกษา เป็นคณะพลศึกษา และปี 2533 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน และวิทยาเขตพิษณุโลก ได้แยกตัวและยกฐานะขึ้นมหาวิทยาลัยบูรพาและมหาวิทยาลัยนเรศวรตามลำดับ ต่อมาเมื่อเดือนพฤษภาคม 2536 วิทยาเขตบางเขนและวิทยาเขตปทุมวัน ได้รวมกับวิทยาเขตประสานมิตรเป็นวิทยาเขตกลางในปี พ.ศ.2537 และ พ.ศ.2539 วิทยาเขตมหาสารคามและวิทยาเขตสงขลาได้แยกตัวและยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยมหาสารคามและมหาวิทยาลัยทักษิณตามลำดับ

ในปี พ.ศ.2535 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้ขยายออกไปที่จังหวัดนครนายก บนพื้นที่ 947 ไร่ ซึ่งได้รับบริจาคจากบริษัทศิระชะกระบือ ตำบลองครักษ์ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก โดยเป็นการขยายการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์และเทคโนโลยีเป็นสำคัญ

ในระยะต่อมา มหาวิทยาลัยได้มีการปรับปรุงพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งใช้เวลาหลายปีด้วยกัน และในที่สุดก็ได้มีพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ฉบับที่ 2 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 115 ตอนที่ 57ก
วันที่ 4 กันยายน 2541 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 กันยายน
2541 เป็นต้นมา

มหาวิทยาลัยมีพัฒนาการมายาวนาน 50 ปี มีผู้บริหาร
มหาวิทยาลัยที่ช่วยผลักดันและพัฒนามหาวิทยาลัยให้ก้าวไปข้างหน้า
หน้าตลอดช่วงเวลาที่ผ่านมามี ทุกๆ ท่านล้วนได้นำความรู้ ความ
สามารถ และประสบการณ์ ช่วยสร้างมหาวิทยาลัยแห่งนี้ให้เติบโต
มาจนทุกวันนี้ ปัจจุบันมหาวิทยาลัยมีคณะวิชาต่างๆ 11 คณะ 1
สถาบัน 3 สำนัก และสำนักงานอธิการบดี ดังนี้

1. คณะทันตแพทยศาสตร์
2. คณะพลศึกษา
3. คณะแพทยศาสตร์
4. คณะเภสัชศาสตร์
5. คณะมนุษยศาสตร์
6. คณะวิทยาศาสตร์
7. คณะวิศวกรรมศาสตร์
8. คณะศิลปกรรมศาสตร์
9. คณะศึกษาศาสตร์
10. คณะสังคมศาสตร์
11. บัณฑิตวิทยาลัย
12. สำนักหอสมุดกลาง
13. สำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา
14. สำนักคอมพิวเตอร์

15. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

16. สำนักงานอธิการบดี

นอกจากนี้ยังมีโครงการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ ดังนี้

1. โครงการจัดตั้งคณะสหเวชศาสตร์

2. โครงการจัดตั้งคณะพยาบาลศาสตร์

3. โครงการสถาบันเอเชียแปซิฟิก

4. โครงการสถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อม

5. โครงการจัดตั้งสำนักสื่อและเทคโนโลยี

สำหรับชื่อ "ศรีนครินทรวิโรฒ" นี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราช
ทานให้แก่มหาวิทยาลัย และให้ความหมายไว้ด้วยว่า "มหา
วิทยาลัยที่เจริญเป็นศรีสง่าแก่มหานคร" (ตามหนังสือที่ รล 0002/
1601 วันที่ 6 มีนาคม 2517)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ยังคงใช้สี และตราของ
วิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นสีและตราประจำมหาวิทยาลัยคือสีเทา-
แดง

สีเทาเป็นสีของสมอง หมายถึงความคิด

สีแดงเป็นสีของเลือด หมายถึงความกล้าหาญ ดังนั้นเมื่อ
รวมสีเทา-แดง จึงหมายถึง คิดอย่างกล้าหาญหรือกล้าหาญที่จะคิด

ตราของมหาวิทยาลัยใช้รูปภาพที่เขียนแทนสมการทาง
คณิตศาสตร์ $y=e^x$ เส้นกราฟของสมการดังกล่าวนี้ มีแต่จะขยาย
เพิ่มขึ้นไปเรื่อยๆ ไม่มีที่สิ้นสุด อันเป็นกราฟที่แทนความหมายถึง

ความเจริญงอกงาม ตรงกับปรัชญาการศึกษาที่ว่า การศึกษาคือ
ความเจริญงอกงาม และตรงกับภาษาบาลีว่า ศึกษา วิรุฬหิ สมฺปตฺตา
ซึ่งความเจริญงอกงามนี้มีมหาวิทยาลัยเน้นทั้งด้านความรู้และคุณ
ธรรม

ส่วนต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัยได้กำหนดให้ต้นสาละ
เป็นต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัย สาละ เป็นไม้มงคล เป็น
เครื่องหมายเตือนใจถึงพระพุทธเจ้า สาละออกดอกในช่วงฤดูเข้า
พรรษา มีดอกเป็นสีชมพู กลิ่นหอมเหมือนดอกบัว มีกลีบดอก 4-
6 กลีบและมีลักษณะแข็ง

ทำเนียบอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร

ผู้อำนวยการ

28 เมษายน 2492 – 31 มีนาคม 2496

หลวงสวัสดิสารศาสตรพุทธิ

1 เมษายน 2496 – 30 กันยายน 2496

ศ.ดร.สาโรช บัวศรี

วิทยาลัยวิชาการศึกษา

ผู้อำนวยการ

1 ตุลาคม 2496 – 29 กันยายน 2497

ศ.ดร.สาโรช บัวศรี

อธิการ

30 กันยายน 2497 – 6 มิถุนายน 2499

ม.ล.ปิ่น มาลากุล (รักษาการ)

7 มีนาคม 2499 – 1 มกราคม 2512

ศ.ดร.สาโรช บัวศรี

2 มกราคม 2512 – 28 มิถุนายน 2517

ศ. ดร.สุดใจ เหล่าสุนทร

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อธิการบดี

29 มิถุนายน 2517 - 25 มกราคม 2518

ศ.ดร.สุदीใจ เหล่าสุนทร (รักษาการ)

26 มกราคม 2518 - 25 มกราคม 2522

ศ.ดร.สุदीใจ เหล่าสุนทร

26 มกราคม 2522 - 25 มกราคม 2526

ศ.ดร.นิพนธ์ ศศิธร

26 มกราคม 2526 - 16 พฤษภาคม 2526

ศ.ดร.พนัส หันนาคินทร์ (รักษาการ)

17 พฤษภาคม 2526-16 พฤษภาคม 2530

รศ.ดร.ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์

17 พฤษภาคม 2530-16 พฤษภาคม 2536

รศ.ดร.ชาติรี เมืองนาโพธิ์

17 พฤษภาคม 2536-16 พฤษภาคม 2540

ศ.ดร.พจน์ สะเพียรชัย

17 พฤษภาคม 2540-ปัจจุบัน

รศ.ดร.สุมณฑา พรหมบุญ

ศาสตราจารย์ ม.ล.ปิ่น มาลากุล

ผู้ก่อตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง

และรักษาการอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

(30 กันยายน 2497 - 6 มิถุนายน 2499)

ศาสตราจารย์ ม.ล.ปิ่น มาลากุล นักการศึกษาผู้ยิ่งใหญ่ เป็นบุคคลสำคัญที่ได้พัฒนาและส่งเสริมการศึกษาในประเทศไทย ให้เจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ตลอดระยะเวลาอันยาวนานที่ท่านรับราชการในฐานะข้าราชการในกระทรวงศึกษาธิการ จนถึง ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะของผู้วางนโยบายด้านการศึกษาของประเทศ ท่านได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการถึงสี่สมัย ในส่วนของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ท่านเป็นผู้มีคุณูปการต่อสถาบันนี้เป็นอย่างมาก ท่านเป็นผู้ก่อตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง และส่งเสริมสนับสนุนให้เจริญก้าวหน้า เป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา ที่เป็นแหล่งผลิตครูปริญญาที่สร้างประโยชน์แก่วงการการศึกษาของประเทศ จนปัจจุบัน ตัวท่านเองก็เป็น "ครู" ที่เป็นแบบอย่างที่ดีเยี่ยม อันเป็นความประทับใจอย่างสูงแก่ศิษย์ในด้านต่าง ๆ

ผลงานและคุณความดีของท่าน สมควรได้รับการยกย่อง เป็นปูชนียบุคคลที่มีค่าสูงยิ่งของชาว มศว

หลวงสวัสดิสารศาสตรพุทธิ

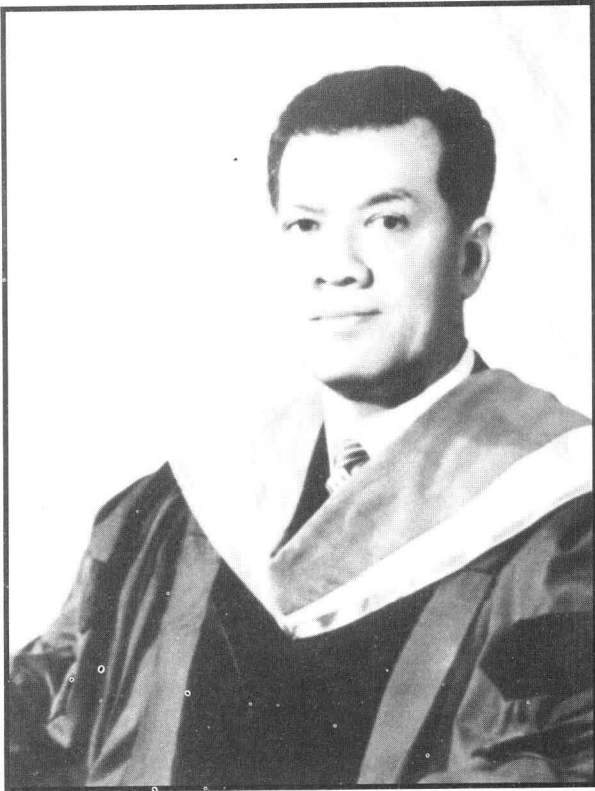
ผู้อำนวยการโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง

(28 เมษายน 2492 - 31 มีนาคม 2496)

หลวงสวัสดิสารศาสตรพุทธิ ท่านเป็นผู้ผู้อำนวยการคนแรก
ของโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร ระหว่างปี
พ.ศ.2492-2496 ในขณะเดียวกัน เป็นอธิบดีกรมวิสามัญศึกษาด้วย
ท่านเป็นผู้หนึ่งที่มีส่วนสำคัญในการร่วมจัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง
เป็นบุคคลสำคัญที่สุดในฐานะเป็นผู้วางรากฐานระเบียบแบบแผน
ของโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง อันเป็นจุดเริ่มต้นเล็ก ๆ แต่แข็งแกร่ง
ที่ได้นำไปสู่ความเจริญงอกงามของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยใน
เวลาต่อมา

หลวงสวัสดิสารศาสตรพุทธิ เป็นนักบริหารที่มั่นคง ซื่อสัตย์
ผู้มีอุดมคติว่า "ทำดีกว่าพูด" ท่านเป็นครูที่เอาใจใส่ รักใคร่ และ
เป็นห่วงนักเรียนเป็นอย่างมาก และได้วางรากฐานในการปฏิบัติ
ตนที่ดีสำหรับนักเรียนได้เป็นอย่างดี จึงเป็นครูที่ศิษย์เคารพรักใคร่
เป็นอย่างมาก นับเป็นบูรพาจารย์ ผู้วางรากฐานการศึกษาคุณก
เบิกผู้หนึ่งของ ชาว มศว

ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี

ผู้อำนวยการโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง

(1 เมษายน 2496 – 30 กันยายน 2496)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

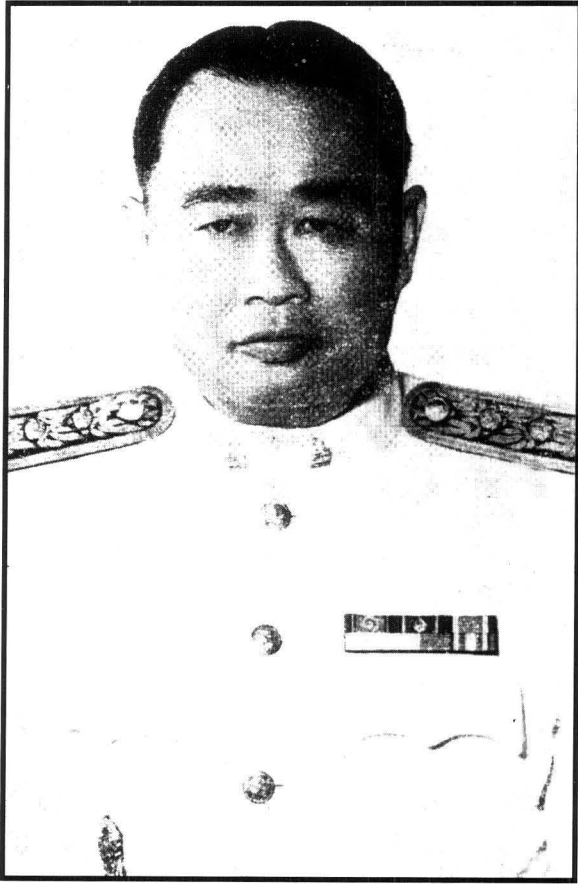
(1 ตุลาคม 2496 – 29 กันยายน 2497)

อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

(7 มีนาคม 2499 – 1 มกราคม 2512)

ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร (1 เมษายน 2496 – 30 กันยายน 2496) และได้เสนอขออนุมัติมาตรฐานวิชาชีพครู คือ ให้สอนถึงระดับปริญญาตรี โท เอก ซึ่งท่านทำได้สำเร็จ โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง จึงได้รับยกฐานะเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา เพราะเป็นการเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่ในกระบวนการผลิตนักการศึกษา ทำให้เกิดผลดีแก่การศึกษาของประเทศเป็นอย่างมาก ศาสตราจารย์ ดร.สาโรช บัวศรี เป็นบุคคลผู้เพียบพร้อมไปด้วยปัญญา และคุณธรรมอย่างบริบูรณ์ ที่มีค่าควรแก่การเคารพเทิดทูนอย่างยิ่ง เป็นคนแรกที่นำพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้กับการศึกษา ทั้งด้านปรัชญาและวิธีสอน ท่านมีจิตวิญญาณครูอยู่เต็มเปี่ยม พร้อมที่จะชี้ทางสว่างด้านปัญญาแก่ศิษย์เสมอ ท่านได้ให้คติพจน์แก่นิสิตไว้ว่า "ขอให้นิสิตนักศึกษาทุกคน มีความรู้ประจุนักปราชญ์ และมีความประพฤติประจุนักพรตศิลป์" ท่านจึงเป็นปูชนียบุคคลที่ควรแก่การเคารพโดยแท้

ศาสตราจารย์ ดร.สุดใจ เหล่าสุนทร

อธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

(2 มกราคม 2512 - 28 มิถุนายน 2517)

อธิการบดีคนแรกของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(26 มกราคม 2512 - 25 มกราคม 2522)

ศาสตราจารย์ ดร.สุดใจ เหล่าสุนทร ผู้อุทิศตัวเพื่อความก้าวหน้าของสถาบันนี้มาโดยตลอด เป็นผู้ยึดหลักธรรมในการบริหารงานเป็นนักสู้ที่เด็ดเดี่ยวเพื่อความถูกต้องมองเห็นการณ์ไกลและมั่นใจในตนเอง เมื่อคิดว่าสิ่งใดถูกต้อง จะลงมือทำอย่างไม่ย่อท้อ และพยายามทำให้สำเร็จ แต่ไม่เคยพูดโอ้อวด หรือประชาสัมพันธ์ตนเองเลย เมื่อเข้ารับตำแหน่งอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา ท่านก็ได้ดำเนินการร่างพระราชบัญญัติยกฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยทันที ท่านได้กล่าวถึงการศึกษาว่า "การศึกษาจะต้องค่อยๆ เปลี่ยนแปลงความคิดของสังคมในชุมชน มิฉะนั้นจะหาประโยชน์ได้น้อยมาก หากมีหวังแต่สิ่งที่ดีงามในอดีต อันจะมาเป็นประโยชน์อย่างจริงจังในปัจจุบันไม่ได้" นับว่าท่านเป็นบุคคลที่เรียกได้ว่าเป็นปรมาจารย์ของมหาวิทยาลัยแห่งนี้คนหนึ่งที่ได้ทำคุณประโยชน์ให้แก่มหาวิทยาลัย สมควรแก่การยกย่องเป็นอย่างยิ่ง

ศาสตราจารย์ ดร.นิพนธ์ ศศิธร

อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(26 มกราคม 2522 – 25 มกราคม 2526)

ศาสตราจารย์ ดร.นิพนธ์ ศศิธร เคยดำรงตำแหน่งทางการบริหารที่สำคัญๆ ในระดับประเทศมาก่อน อาทิ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย ถือว่ามหาวิทยาลัยมี "ผู้บริหารมืออาชีพ" เข้ามามีส่วนในการพัฒนามหาวิทยาลัยไปในแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ จะเห็นได้ว่า เมื่อดำรงตำแหน่งอธิการบดี ได้จัดเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และศิลปวัฒนธรรมให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง เป็นผู้ริเริ่มดำเนินการให้เอกอัครราชทูตประเทศต่างๆ ได้เยี่ยมและทำความรู้จักกับคณาจารย์ อันส่งผลต่อการพัฒนามหาวิทยาลัย และเป็นการระดมความช่วยเหลือ ความร่วมมือที่จะพัฒนาการศึกษาของชาติให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ท่านยังได้เป็นประธานจัดดำเนินการประชุมคณะกรรมการบริหารของสมาคมอธิการบดีระหว่างประเทศ และการประชุมสภาอธิการบดีภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นครั้งแรกในประเทศไทย สำเร็จลงด้วยดี และเสริมสร้างฐานะทางการอุดมศึกษาของชาติในวงการระหว่างประเทศให้กว้างขวางออกไป

รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์

อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(26 มกราคม 2526 - 16 พฤษภาคม 2530)

รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์ บัณฑิตรุ่นแรกจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร รัชมหาการในสถาบันแห่งนี้จนเกษียณอายุราชการ ระหว่างรัชมหาการได้มีโอกาสรับภาระงานสำคัญๆ ตามลำดับ จนเป็นอธิการบดี ท่านเป็นผู้ประสบความสำเร็จในวิชาชีพการศึกษา ขณะทำหน้าที่บริหารงานในตำแหน่งต่างๆ งานในความรับผิดชอบก็ดำเนินไปด้วยดี บังเกิดผลเป็นความก้าวหน้าต่อสถาบันอย่างชัดเจน กล่าวได้ว่า มหาวิทยาลัยในสมัยที่ท่านเป็นอธิการบดี เป็นระยะเวลาที่สถาบันรุ่งเรืองมากสมัยหนึ่ง

รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์ นับว่าเป็นครูแท้ผู้หนึ่ง เพราะได้นำวิธีการสอนแบบใหม่ๆ มาใช้สอนจนสามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชา และสร้างบรรยากาศในห้องเรียนได้ดีเยี่ยม เป็นผลดีต่อการเรียนของผู้เรียนเป็นอย่างมาก เป็นผู้มีความรอบรู้รอบคอบอ่อนโยนมีปรีชาญาณ มีน้ำใจเปี่ยมไปด้วยความเมตตากรุณาต่อศิษย์ ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติตนเป็นแบบอย่างต่อศิษย์ จึงเป็นที่เคารพยกย่องของศิษย์ทั้งปวง นับว่าท่านมีความรู้ความสามารถ และคุณความดี ที่สมควรได้รับการยกย่องเชิดชูอย่างยิ่ง

รองศาสตราจารย์ ดร.ชาติรี เมืองนาโพธิ์

อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(17 พฤษภาคม 2530 - 16 พฤษภาคม 2536)

รองศาสตราจารย์ ดร.ชาติรี เมืองนาโพธิ์ เป็นนักการศึกษาที่เรียนเก่ง โดยเฉพาะด้านคณิตศาสตร์ เมื่อไปศึกษาต่อต่างประเทศ เป็นนักเรียนต่างชาติคนแรกที่ได้รับคัดเลือกให้เป็น Junior Marshall ของ Ball State Teachers College เนื่องจากมีผลการเรียนสูง และร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเป็นอย่างดี เมื่อมารับราชการ และทำงานด้านบริหาร ได้รับการสรรหาให้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 3 วาระ รวม 6 ปี ตั้งแต่ พ.ศ.2530-พ.ศ.2536 นับว่าท่านได้มีส่วนช่วยสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่มหาวิทยาลัยเป็นอย่างมาก ในหนังสือ "เส้นทางชีวิต 60 ปี รองศาสตราจารย์ ดร.ชาติรี เมืองนาโพธิ์" ท่านกล่าวด้วยความภาคภูมิใจว่า "ผมรักมหาวิทยาลัยแห่งนี้ เป็นชีวิตจิตใจ และได้พยายามตอบแทนบุญคุณของสถาบันการศึกษาแห่งนี้ รวมทั้งพระคุณของบูรพาจารย์อย่างเต็มสติกำลังความสามารถแล้ว ขอวิงวอนชาว มศว รุ่นหลังทั้งหลาย ได้ช่วยกันสืบทอดสรรค์สร้าง และผดุงให้มหาวิทยาลัยแห่งนี้เจริญเป็นศรีสง่าแก่มหานครสืบไป"

ศาสตราจารย์ ดร.พจน์ สะเพียรชัย

อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(17 พฤษภาคม 2536 - 16 พฤษภาคม 2540)

ศาสตราจารย์ ดร.พจน์ สะเพียรชัย อธิการบดีมหาวิทยาลัย เป็นนักการศึกษา และนักบริหารที่มีความสามารถอีกผู้หนึ่ง ที่มี ส่วนช่วยพัฒนาและสร้างภาพลักษณ์ให้กับมหาวิทยาลัย มีส่วน ในการเสนอแก้ไขพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2517 และพัฒนา พ.ร.บ.ให้เป็นมหาวิทยาลัยที่มีความเป็น อิสระและคล่องตัวด้านวิชาการ และการบริหารงาน สำหรับการ ขยายการผลิตบัณฑิตสาขาต่างๆ ให้กว้างขวางเพื่อสนองความ ต้องการกำลังคนของประเทศนั้น ก็ได้ดำเนินการต่อเนื่องมาเพื่อ จัดตั้งคณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเภสัช ศาสตร์ และสำนักคอมพิวเตอร์ จนสำเร็จ และได้เร่งดำเนินการ ขอจัดตั้งหน่วยงานอื่นๆ อีกหลายหน่วยงาน นอกจากนั้น ท่าน ได้พัฒนาและเอาใจใส่บริเวณ และอาคารสถานที่ โดยมีนโยบาย เชี่ยวสละขาด เพื่อให้มหาวิทยาลัยสะอาด ร่มรื่น สวยงาม และ เป็นการสร้างบรรยากาศทางวิชาการได้อีกด้วย นับว่าท่านเป็นผู้ บริหารที่มีความสามารถท่านหนึ่งที่มีส่วนช่วยพัฒนามหา วิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง

รองศาสตราจารย์ ดร.สุมณฑา พรหมบุญ
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คนปัจจุบัน
(17 พฤษภาคม 2540 - ปัจจุบัน)

รองศาสตราจารย์ ดร.สุมณฑา พรหมบุญ เป็นอธิการบดีหญิงคนแรกของมหาวิทยาลัย เป็นหนึ่งในครูที่ดีที่ได้รับการยกย่องเทิดทูนให้เป็นครูดีเด่นด้านวิทยาศาสตร์ เป็นสุภาพสตรีที่มุ่งมั่นต่อการทำงานเป็นอย่างมาก โดยยึดหลักการทำงานด้วยความตั้งใจ และทุ่มเทให้แก่งาน จริงจังกับงาน ซึ่งเป็นนิสัยที่ติดตัวมาตั้งแต่ยังเป็นนักเรียน เมื่อมาทำงานในตำแหน่งบริหาร จึงเป็นเรื่องปกติโดยไม่ต้องใช้ความพยายาม ท่านคิดเสมอว่า "เวลาทำงานไม่ควรคิดถึงผลที่จะได้รับกลับมาแต่ขอให้ทำงานนั้นให้ดีที่สุด ไม่ต้องไปหวังว่าคนอื่นจะมองเห็นหรือไม่" นับว่าเป็นบุคคลหนึ่ง ที่ควรแก่การสรรเสริญยกย่อง และนำมาเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต

พิพิธภัณฑสถานการศึกษา หอจดหมายเหตุ และหอเกียรติยศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สังคมมีประวัติศาสตร์ที่บอกการเดินทางของสังคม การเดินทางของผู้คน สติปัญญา ความคิด พฤติกรรม และผลกระทบต่าง ๆ ประวัติศาสตร์ย่อมบอกปัจจุบันและอนาคต อดีต-ปัจจุบัน-อนาคต คือเส้นทางเดียวกัน จอห์น รัสกิน บอกว่า "ชาติใหญ่มักเขียนประวัติศาสตร์ของตนไว้สามฉบับ ฉบับที่วาดด้วยการกระทำ ฉบับที่วาดด้วยคำพูด และฉบับที่วาดด้วยศิลป์ แต่ไม่มีเล่มไหนที่อ่านแล้วจะเข้าใจได้ถ้าไม่อ่านอีกสองเล่มและในจำนวนสามเล่มนั้น เล่มสุดท้ายพอจะเชื่อถือได้"

ในส่วนย่อยของสังคมก็เช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นประเทศชาติ สถาบันการศึกษา หรือบ้านย่อมมีประวัติศาสตร์ของตนเอง ประวัติศาสตร์อาจได้รับการบันทึกไว้หรือผ่านเลยไปอย่างไรก็ตาม การรวบรวม สะสมไว้ บันทึกไว้ ย่อมกระตุ้นเตือน เป็นพลัง และเป็นทิศทางสำหรับปัจจุบันและอนาคตอย่างมีความหมายยิ่ง

จากโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง วิทยาลัยวิชาการศึกษา และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เราได้เดินทางไกลมาถึง 50 ปีเต็ม ในพุทธศักราช 2542 นี้ เรามีประวัติศาสตร์หน้าแล้วหน้าเล่าที่แสดงถึงคุณค่าและเกียรติประวัติอันงดงาม ทั้งบุคคล ผลงานและการเป็นผู้นำในระบบการศึกษาศัมัยใหม่ในสังคมประชาธิปไตย

เกือบ 50 ปีนั้น เราอ่อนด้อยในการรวบรวมสะสมและบันทึกไว้
อย่างเป็นทางการกำหนดภาระหน้าที่ของผู้บริหาร
สำหรับงานทางด้านนี้ เราขาดการกำหนดภาระหน้าที่ของ
ข้าราชการฝ่ายสนับสนุน เราขาดแม่บ้านพ่อบ้านที่ดูแลบ้านอย่าง
ประณีตและต่อเนื่อง แล้วเราก็ไม่รู้ว่ามีใครเป็นแม่บ้าน ใครเป็นพ่อ
บ้าน ท่ามกลางคณะผู้บริหารที่ผ่านมาแล้วก็ผ่านไป ยิ่งการบริหาร
ที่ผ่านมาระยะ 2 ปี แม้อุปัฏฐากไประยะเวลา 4 ปี เราก็กังไม่มั่นใจ
ได้ว่า ใครจะเป็นผู้ดูแลอย่างประณีตและต่อเนื่อง...บ่อยครั้งที่เรา
อาจจะรู้สึกที่บ้านนี้เหมือนไม่มีเจ้าของ

เราหาเอกสาร ภาพถ่าย หรือวัตถุประวัติศาสตร์ที่เป็น
สมบัติของมหาวิทยาลัยได้ยากยิ่ง หรือหาไม่ได้เลย พอจะหาได้ก็
จากส่วนบุคคลที่ท่านแอบทะนุถนอมไว้อย่างเงียบ ๆ
ประวัติศาสตร์เพียง 50 ปีเรายังควานหาหลักฐานทาง
ประวัติศาสตร์ได้ยาก แล้วอีก 50 ปีข้างหน้า 100 ปีข้างหน้า เรา
คงถูกคนรุ่นหลังตำหนิติเตียนเรามากกว่านี้...ประวัติศาสตร์คือ
การเดินทาง ประวัติศาสตร์คือพลัง และประวัติศาสตร์คือทิศทาง

กลางปี 2540 ท่านอธิการบดี **รองศาสตราจารย์
ดร.สุมณฑา พรหมบุญ** เข้ารับหน้าที่อธิการบดีสมัยแรก ผมได้
รับเกียรติให้เข้ารับตำแหน่งรองอธิการบดีฝ่ายศิลปวัฒนธรรม
และเป็นครั้งแรกที่เรามีรองอธิการบดีฝ่ายศิลปวัฒนธรรม ท่าน
อธิการบดีได้หารือและกำหนดภาระหน้าที่ของฝ่ายต่าง ๆ "งาน
พิพิธภัณฑสถานศึกษา หอจดหมายเหตุ และหอเกียรติยศ" คือ
ภาระหน้าที่หลักภาระหนึ่งของฝ่ายศิลปวัฒนธรรม ฝ่ายศิลป

วัฒนธรรมได้เสนอโครงการหลายโครงการ เช่น โครงการแนวพระราชดำริศึกษาโครงการประติมากรรมอนุสาวรีย์คุณูปการบุคคล โครงการประสานมิตร-อโศก สิ่งแวดล้อมสวยสะอาด ธรรมชาติ รื่นรมย์ โครงการอนุรักษ์บ้านศาสตราจารย์สาโรช บัวศรี เป็นศูนย์วิเทศสัมพันธ์ โครงการอนุรักษ์ละครไทย โครงการวงดุริยางค์ มศว ซิมโฟนีออเคสตรา โครงการวารสาร มศว ศิลปวัฒนธรรม โครงการหนังสือพิมพ์ ข่าว มศว ครึ่งศตวรรษ รวมทั้งโครงการอนุรักษ์อาคาร 3 เป็นอาคารพิพิธภัณฑ์การศึกษา หอจดหมายเหตุ และหอเกียรติยศ

วาระการบริหารใน พ.ร.บ.ฉบับปีพุทธศักราช 2517 เพียง 2 ปี โครงการต่างๆ บรรลุเป้าหมายบ้างไม่บรรลุเป้าหมายบ้าง ความจำเป็นที่ต้องกลับไปบริหารคณะศิลปกรรมศาสตร์เพื่อพัฒนาคุณภาพต่อไปอีก ทำให้ไม่สามารถสืบสานงานที่ได้รับมอบหมายต่อไปได้แต่ก็ฝากความหวังไว้กับคณะผู้บริหารในอนาคตที่ความฝันของเราทุกคนเกี่ยวกับ "พิพิธภัณฑ์การศึกษา หอจดหมายเหตุ และหอเกียรติยศ" จะเป็นความจริง

ฝ่ายศิลปวัฒนธรรมได้รับงบประมาณรายได้ ปีการศึกษา 2541 จำนวน 1,100,000 บาท (หนึ่งล้านหนึ่งแสนบาทถ้วน) เพื่อปรับปรุงห้อง 314 อาคาร 3 เป็นห้องนำร่องสำหรับโครงการฯ เป้าหมายเพื่อเริ่มดำเนินการโครงการฯ พร้อมทั้งเริ่มรวบรวมสะสมเอกสารภาพและวัตถุประวัติศาสตร์ ปรับปรุงเป็นห้องแสดงหรือนิทรรศการชั่วคราว เพื่อเชิญชวนและระดมความร่วมมือให้โครงการฯ บรรลุเป้าหมายให้จงได้ ต่อเมื่อการปรับปรุงอาคาร 3

เสร็จสมบูรณ์ในอนาคต ห้อง 314 จะกลายเป็นห้องต้อนรับผู้มาเยี่ยมชมอาคารพิพิธภัณฑ์การศึกษา หอจดหมายเหตุ และหอเกียรติยศ เป็นห้องที่มีระบบเสียงและภาพที่ทันสมัย เพื่อนำภาพรวมของมหาวิทยาลัย ภาพรวมของพิพิธภัณฑ์การศึกษา หอจดหมายเหตุ และหอเกียรติยศ ก่อนที่จะเยี่ยมชมต่อไป

ห้อง 314 อาคาร 3 ในอดีตเป็นห้องเรียนรวม มีพื้นที่ในระดับชั้นสำหรับตั้งเก้าอี้เรียนผมมีโอกาสดำเนินงานในช่วงปี 2511-2513 ต่อมาได้ใช้เป็นห้องศูนย์หนังสือ เมื่อศูนย์หนังสือ มศว เกิดขึ้นในปี 2541 อาคาร 14 ศูนย์หนังสือของสหกรณ์ร้านค้าดังกล่าวจึงยุบไปรวมกับศูนย์หนังสือใหม่

พร้อมกับการเตรียมการโครงการฯ และการปรับปรุงห้อง 314 อาคาร 3 ดังกล่าว มหาวิทยาลัยได้จัดตั้งกองส่งเสริม

ประสานงานกิจกรรมมหาวิทยาลัย (กสภ.) ช่วงปลายปี 2541 และ
ให้อยู่ภายใต้การดูแลของฝ่ายศิลปวัฒนธรรม กองส่งเสริม
ประสานงานกิจกรรมมหาวิทยาลัย มีสำนักงานอยู่ที่อาคารวิจัย
และการศึกษาต่อเนื่อง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม
ราชกุมารี แยกภารกิจออกเป็น 4 งานคือ งานพิธีการ งานจัดเลี้ยง
งานประชาสัมพันธ์ และงานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งงานอนุรักษ์
ศิลปวัฒนธรรมมีงานหลักอย่างหนึ่งคือ ดำเนินงานและบริหาร
งานโครงการพิพิธภัณฑ์การศึกษา หอจดหมายเหตุ และหอ
เกียรติยศ

กรอบความคิดเกี่ยวกับ "โครงการพิพิธภัณฑ์การศึกษา
หอจดหมายเหตุ และหอเกียรติยศ" มีดังนี้

พิพิธภัณฑ์การศึกษา (Education Museum) ในฐานะ

ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นผู้นำทางด้านการศึกษา ตั้งแต่ครั้งโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูงและวิทยาลัยวิชาการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเป็นผู้นำพัฒนาการศึกษาแบบพิพัฒนาการนิยมขึ้นในสังคม และได้ส่งผลไปสู่แนวคิดและกระบวนการเรียนการสอนในสังคมประชาธิปไตยทั่วประเทศไทยนั้น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒควรจะได้แสดงบทบาทของตนเองให้ชัดเจน รวมทั้งการสร้างพิพิธภัณฑ์การศึกษา เพื่อแสดงหลักฐานและบทบาทต่างๆ ในเชิงประวัติศาสตร์การศึกษา เป็นแรงกระตุ้นให้นักการศึกษาและสังคมตระหนักในรากฐานและการเดินทางของศึกษาไทย ทั้งในอดีต-ปัจจุบัน-อนาคต จากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจในปัจจุบัน กระแสการปฏิรูปการศึกษาไทยรุนแรงขึ้น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะศึกษาศาสตร์ และนักการศึกษาไทย ต้องรับผิดชอบ ทำงานหนัก และตระหนักในบทบาทของตนเองมากขึ้นด้วยเช่นกัน

หอจดหมายเหตุ (Archives) เป็นที่รวมเอกสารสำคัญต่างๆ ภาพที่แสดงเหตุการณ์ กิจกรรม และภาพบุคคลที่มีคุณูปการต่อมหาวิทยาลัย รวมทั้งมีวัตถุประวัติศาสตร์ที่มีความหมายต่อองค์กรหรือมหาวิทยาลัยของเรา 50 ปีที่มีคุณค่าและมีความหมายของโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง วิทยาลัยวิชาการศึกษา และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 50 ปีที่ว่างเปล่าการรวบรวมหลักฐานและเอกสาร เราต้องเริ่มต้นวันนี้ วันที่ครึ่งศตวรรษที่สองกำลังก้าวเข้ามา เราไม่ควรรอให้ประวัติศาสตร์เลอะเลือนไปมากกว่านี้ แล้วจึงลงมือเขียนประวัติศาสตร์ ผมเชื่อว่า วันนี้เรายังพอ

จะสืบค้น ติดตาม และขอความร่วมมือจากครูบาอาจารย์อาวุโส
ของเราที่ยังมีชีวิตอยู่ได้อีกมากมาย...ผมลองตั้งคำถามใกล้ที่สุดว่า
มหาวิทยาลัยได้รวบรวมเอกสารหลักฐานอะไรไว้เป็นชิ้นเป็นอัน
เป็นระบบบ้าง เมื่อสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุ
มารี ทรงศึกษาดุสิตบัณฑิตที่มหาวิทยาลัยของเรา นั่นคือเกียรติ
ยศอันยิ่งใหญ่มิใช่หรือ

หอเกียรติยศ (Hall of Fame) สังคมต้องมีวีรบุรุษและ
วีรสตรีที่หมั่นให้สังคมหรือองค์กรก้าวไปอย่างสง่างาม วัตรปฏิบัติ
ของคุณูปการบุคคลเหล่านั้นย่อมเป็นพลังกระตุ้นอุดมการณ์ของคน
รุ่นหลัง กระตุ้นให้เขาหมั่นสังคมหรือองค์กรต่อไป คุณูปการบุคคล
ลมิได้หมายถึงเพียงผู้ดำรงตำแหน่งบริหาร เพราะผู้ดำรงตำแหน่ง
บริหารของสังคมหรือองค์กรจำนวนไม่น้อย อาจไม่มีความหมาย
อะไรมากนัก การยกย่องสรรเสริญควรเลือกสรรวัตรปฏิบัติที่มี
ความหมาย มีใช้การยกย่องบุคคลอย่างเทพ ยกย่องบุคคลเพราะ
ความเป็นส่วนตัว หรือยกบุคคลเพราะภาพลักษณ์ที่ยกย่องกันมา
เราคงต้องสืบค้นสาระของคุณูปการบุคคลในภาพกว้างขององค์กร
สาระที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์องค์กรในแง่มุมต่าง ๆ เป็น
ประการสำคัญ

ผมได้พยายามพัฒนาหอสะสมศิลปกรรม คณะศิลปกรรม
ศาสตร์ (Fine Arts Collection) โดยสะสมรวบรวมทั้งผลงาน
ศิลปกรรมที่มีคุณค่า รวมทั้งหลักฐานเอกสาร วัตถุและภาพต่าง ๆ
สืบค้นย้อนหลังไปได้ดีพอสมควร แต่นั่นเป็นเพียงส่วนย่อยใน
องค์กรระดับมหาวิทยาลัย เรามีภาพเขียนฝีพระหัตถ์สมเด็จพระ

เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ภาพเขียนของหม่อมเจ้า
การวิก จักรพันธ์ ศาสตราจารย์ประภิต (จิตร) บัวบุศย์
ศาสตราจารย์พิเศษอารี สุทธิพันธุ์ กมล ทัศนัญชลี ฯลฯ เรามี
ปากกาที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรง
ใช้ลงพระนามท้ายบทพระนิพนธ์ที่กราบบังคมทูลขอพระราชทาน
เป็นปรัชญาของคณะฯ เรามีอุปกรณ์เขียนภาพที่พระองค์ทรงใช้
เขียนภาพระบายสีในวันสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรม
ราชกุมารี ปีพุทธศักราช 2532 และ 2534 มีคำสั่งสอนของครูที่
เขียนปะติดไว้บนบอร์ดในปี 2511 และมีอีกหลายสิ่งหลายอย่าง
ที่พอจะให้คนรุ่นหลังชื่นชมได้

ขณะนี้ (2542) ห้างหุ้นส่วนจำกัด วิวัฒน์ เหมะศิลป์
และคณะ ได้ออกแบบอาคาร 3 ให้เป็นอาคารพิพิธภัณฑ์การศึกษา
หอจดหมายเหตุ หอเกียรติยศ ชั้นล่างจะเป็นพิพิธภัณฑ์การศึกษา
ชั้นสองเป็นหอจดหมายเหตุและหอเกียรติยศ มีห้องนิทรรศการ
ชั้นสามเป็นห้องประชุมและสำนักงาน ซึ่งรายละเอียดต่างๆ จะ
ต้องได้รับการพิจารณาปรับปรุงต่อไปอีก

รองอธิการบดีฝ่ายแผนและพัฒนา **ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.ชวณี ทองโรจน์** ได้เสนอของบประมาณปรับปรุงอาคาร 3 ซึ่ง
จะใช้งบประมาณปรับปรุงประมาณ 32 ล้านบาท ใช้เวลาปรับปรุง
2-3 ปี งบประมาณ 2543 จะได้รับงบประมาณงวดแรก 5 ล้าน
บาท ต้องขอขอบพระคุณท่านอธิการบดี รองอธิการบดีฝ่ายแผน
และพัฒนา รองอธิการบดีฝ่ายการคลังและบุคลากร **ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร.พินิติ รตะนานุกูล** และรองอธิการบดีฝ่าย

ศิลปวัฒนธรรม อาจารย์วินัย ภูระหงษ์ ตลอดจนผู้อาวุโสอีก
หลายท่านที่ให้กำลังใจ พร้อมจะให้ข้อมูลและให้ความช่วยเหลือ
ต่อไป...เราจะเฝ้าดูและให้ความเกื้อหนุนต่อมหาวิทยาลัย

ศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ

กันยายน 2542

คำสั่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ที่ 1209/2542

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานวันศาสตราจารย์สาโรช บัวศรี

ด้วยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จะจัดงานวันศาสตราจารย์สาโรช บัวศรี ในวันที่ 16 กันยายน 2542 โดยจัดให้มีพิธีเปิดห้องนิทรรศการ พิธีแสดงกตเวทิตาจิตแก่ผู้เกษียณอายุราชการและปาฐกถาศาสตราจารย์สาโรช บัวศรี เพื่อให้การจัดงานดังกล่าวดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 19 และ 22 แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2541 และคำสั่งสภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ 12/2542 ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2542 จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการอำนวยการ

อธิการบดี	ประธานกรรมการ
รองอธิการบดี	กรรมการ
คณบดี	กรรมการ
ผู้อำนวยการสถาบันและสำนัก	กรรมการ
ประธานชมรมผู้สูงอายุ	กรรมการ

2. คณะกรรมการดำเนินงาน

รองอธิการบดีฝ่ายศิลปวัฒนธรรม	ประธานกรรมการ
คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์	รองประธานกรรมการ
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์	รองประธานกรรมการ

นายสุรชาติ ทินานนท์	กรรมการ
นางสาวจันทร์ทิพย์ ลิ่มทอง	กรรมการ
นางพนอ อัครวุฒานนท์	กรรมการ
นายสมรภูมิ ขวัญคุ้ม	กรรมการ
นางวิภา คงคากุล	กรรมการ
นายชำนาญ แสงแก้ว	กรรมการ
นายวันชัย วิเศษสุวรรณ	กรรมการ
นางศรีสุพรรณ ภิรมย์ทอง	กรรมการ
นายเสถียร คามีสักดิ์	กรรมการ

2.1 อนุกรรมการฝ่ายพิธีสงฆ์

นายชำนาญ แสงแก้ว	ประธานอนุกรรมการ
นายศรี ประจิมนอก	อนุกรรมการ
นายไพโรจน์ เบาลใจ	อนุกรรมการ
นางสาวบังอร เสตนนท์	อนุกรรมการ

2.2 อนุกรรมการฝ่ายพิธีการ

นางสาวจันทร์ทิพย์ ลิ่มทอง	ประธานอนุกรรมการ
นายอมรพงศ์ สุธรรมรักษ์	อนุกรรมการ
นายพิศรวัส ภู่ทอง	อนุกรรมการ
นางกาญจนา อินทรสุนานนท์	อนุกรรมการ
นางสาวพรรณราย ประสิทธิ์นราพันธุ์	อนุกรรมการ
นางลักขณา กล่อมเกตุ	อนุกรรมการ
นางสาวมาลินี แซ่เตี๋อง	อนุกรรมการ
นางจันทิรา จิตวีระ	อนุกรรมการ

2.3 อนุกรรมการจัดของที่ระลึก

นายสุรชาติ ทินานนท์	ประธานอนุกรรมการ
นางวรรณรัตน์ ตั้งเจริญ	อนุกรรมการ
นางสาวกัลยาณี กาญจนดุล	อนุกรรมการ

2.4 อนุกรรมการฝ่ายต้อนรับ

นางพนอ อัครวจานนท์	ประธานอนุกรรมการ
นางภัทตร์เพ็ญ ทิพยมนตรี	อนุกรรมการ
นางสาวอภิรดี อนุเคราะห์กุล	อนุกรรมการ
เลขานุการคณะศึกษาศาสตร์	อนุกรรมการ
เลขานุการคณะพลศึกษา	อนุกรรมการ
เลขานุการคณะมนุษยศาสตร์	อนุกรรมการ
เลขานุการคณะวิทยาศาสตร์	อนุกรรมการ
เลขานุการคณะศิลปกรรมศาสตร์	อนุกรรมการ
เลขานุการคณะสังคมศาสตร์	อนุกรรมการ

2.5 อนุกรรมการฝ่ายบันเทิง

นางวิภา คงคากุล	ประธานอนุกรรมการ
นายสมชาย อัสวโกวิท	อนุกรรมการ

2.6 อนุกรรมการฝ่ายสถานที่ แสงเสียง และยานพาหนะ

นายวันชัย วิเศษสุวรรณ	ประธานอนุกรรมการ
นางอังคณา โกสีย์สวัสดิ์	อนุกรรมการ
นายสายฝน ชุนเศรษฐี	อนุกรรมการ
นายสันหนกช สัมมาชีพ	อนุกรรมการ
นางสาวสะอาด กิมอารีย์	อนุกรรมการ

นายไพฑูรย์ รัตนศิริ

อนุกรรมการ

เจ้าหน้าที่งานอาคารสถานที่งานยานพาหนะและงานจราจร

2.7 อนุกรรมการฝ่ายจัดเลี้ยง

นางศรีสุพรรณ ภิรมย์ทอง

ประธานอนุกรรมการ

นางยิ่งลักษณ์ บุญวัฒน์วิชัย

อนุกรรมการ

นางสนิท กรีหิรัญ

อนุกรรมการ

นางแวว กรีหิรัญ

อนุกรรมการ

นายสมภพ จันทร์เพ็ง

อนุกรรมการ

2.8 อนุกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์

นายสมรภูมิ ขวัญคุ้ม

ประธานอนุกรรมการ

นางกัลยา กล่อมเกตุ

อนุกรรมการ

นายไกรฤกษ์ จันทร์แจ่ม

อนุกรรมการ

นายภูวนัย นาไชยสิทธิ์

อนุกรรมการ

2.9 อนุกรรมการฝ่ายประสานงาน

นายเสถียร คามิศักดิ์

ประธานอนุกรรมการ

นางเกापงา ไทยถาวร

อนุกรรมการ

นางสมศรี ส่งวัฒนา

อนุกรรมการ

นางอรุณี สิ้นสันธิเทศ

อนุกรรมการ

นางศิริรัตน์ ชันทองคำ

อนุกรรมการ

นางสาวรัชฎาภรณ์ ธรรมโชโต

อนุกรรมการ

นางลัดดาภรณ์ พิพัฒน์เขมากร

อนุกรรมการ

นางประเทือง ชมไม้

อนุกรรมการ

นางลำไย ประดับสี

อนุกรรมการ

2.10 อนุกรรมการฝ่ายพิธีกร

นายคมเพชร ฉัตรศุภกุล

ประธานอนุกรรมการ

นายสมชาย แสงจิตต์พันธ์

อนุกรรมการ

นางอลิศรา เจริญวานิช

อนุกรรมการ

ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ตั้ง ณ วันที่ 27 สิงหาคม พ.ศ.2542

(รองศาสตราจารย์สุมณฑา พรหมบุญ)

รักษาราชการแทน อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

